



Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

XLIII. Ioan. Titem. Abbas Monasterii Divi Iacobi Herbipolensis, Ioanni
Capellerio mathematico Parisiensi salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

lare ad te literas rariis possum, secundum
tibi longe sum abens, quem in vni
arii cõstitui. Semper itaq; mihi precepisti
charitatis. Biennum efflant quo vix
ubus miseram & exemplar literarum
prior fieres de his que tunc neccepisti
te, neq; literas tuas vidi vilas, quod cõ
ment principum, cum ferre illis pug
nsem intraui, & cum cõcessuisse
nimo & intentione redendi ad Spaniam
quem nosti maxime, cum Operari
cognouisse in initio, mea pugna
dego sancti Iacobii Heliopolis, in
au. Quid enim in mediorum
mictas agent, iuvat nulli vici
fidiarum vniusque mortales jun
dos x. ita loquentur:

ricies, nosque ad manus meam su
tum ad monasterium perfiditer ren
fidere necessitate finem volum
entis. *M. v. v. g. al. v. v. v.*

b. c. f. s. s.

is oportune, nec me penitus, quem
vbi Iberius iam deinceps ministrat
tas mundi occupationis est, neq;
item amau, vnde adimedium quatu
rebus mecam Graecum literarum
latus es, moreisque tam ares quam
hac amicorum cibis condicere con
dubito. Iohannes Danius qui fons
Spanhemensis, propodus d' mala
v. 10

23 IOANNIS TRITEMI

885

in Noniburgio prope Heidelbergam, & tulus in mensu caducis pene stolidum litterarum
omne postposuit Rogerius nofer Sy camber suo more librificat ac feceris producit inn
meros, ita ut vel folios titulos recensere mihi sit studiosum singulorum quae hie ubi laicorum
Pisculorum. Absolutum enim (ut suo utrū verbo) centum triginta sex iudicatioꝝ in modi
opuscula in codicibus quatuor, & nec hodie scribere eos lat. Jacobus Wimpfelingus reg
tinax est grauem à fratribus eremitis diu Augustini sustinens persecutionem & proprietatem
in quod in opere suo de integritate, praeformato, scriptis plurimis Augustini non existit sed in
manachum, siue cucullatum. Comparatio homini penetrata vires molestiae seruif, cuius ho
bile ingenium iam senescens ad iurgia compellit turistarum. Nam in propria persona
citaris illi ad sedem Apostolicam procurariunt & eius apoloziant in cuncta versiculorum
cum literis meis ad te misi, ut exclamationem viti intelligas. & Sebastianus Brant ad
huc Argentine viuit publico senatus suspendio condicibus. Ioannes Notarius in monachorum
le Spanhemensis, qui nunquam in coniurationem priorum adiutorium me cõsentit,
mortuus est pro cuius anima ut intercedas apud Deum, te etiam atque etiam ostengit. Mihel
tro in Abbatia Spanhemensi successit prior Melanius quem nos qui non satis pastorem
fidelis exiuit. Non imputet illi Deus quoniam in se fidei sedius usque Valesianus & na
columis Nestoreos in annos memor nostri ad Deum. Ex Heribopolis die monachis Augsti
anno Christianorum 1597.

20 *Expositio de vita & morte S. Joannis Capellario mathematico Parisiensi salutem.*

JOAN. TRITEM. ABBAS MONASTERII DIVI IACOBI HERBIPO-
lensis, Ioanni Capellero mathematico Parisiensi salutem.

C REBRIVS ad te letcas darem, crudelissim. Joannes, sum mihi non dicesse copia nuncio
rum. Non te latero credo quod abbatiam Spanhem. propter iniudicium amulorum
dimisi, & ideo tibi scribere de hac ipsa mutatione mea necessarium non iudicau. Causas
annulationis mea omnia vobis in suis notis feci, claram p[ro]p[ter] mea esse in Colonia
Agrippina in magno conueni illi Principium. Queris qui mihi faciunt in Marchia
Brandenburgensis successus quis ibi regit, qui p[ro]p[ter] me d[omi]n[u]m Princep[em] munieribus fure
rim, & quid nunc agam. Haec sum malitierum tuaquam est, & quod d[omi]n[u]s per amplius vnguent
me nos[tr]e desideriun. Misericordia Deo, qui disponit & ordinat v[er]itas, protulit
Marchiam intraui, & qui claudus eram ex fluxu nivis cunis, ut me Colonię vidili in Marchia
principis chirurgicali me curante perfecte conuulsi. Mansi autem in Berlini cum p[ro]p[ter]
Marchiono mensibus novem diascali funebi officio. Tradidicenam praecopta & regulas
principi, quibus sine magno labore in latine lingua docti[us] obviavit. Scripteriam ad instauran
tiem eius gaudet, sy[nt]hemata, quoram lectione gaudet, iam eni[m] in scriptis ornata
sunt, & loquitur d[omi]n[u]s ac qui o[ste]ndit egit p[er]fectio in te ligit. Reuerentem me grandia
gratias, & emuntrans ducaj[us] trecentos e[st] in donis suis, scq[ue] maiora datum cum tempore
re promisi. Postea vero cum me in hac abbatia constitutum ardimissit, oratione dona
splendida, transmisit. Habet breuiter ad interrogata responsum. Et ecce hic mihi iam vno
& studio scripturarum tanto liberius, quanto viuus sum in eis temporalium rerum od
cupatus. Pauperulum & exiguum est monasterium cui p[ro]p[ter] video, & paucis ob id negotiis
involvulum. Si lacrymarum meatum interfactarum exigis setiem, & haec tibi breuiter
narratione expediam. Epistolas meas familiares quas dedi ad amicos ex eo die quo de Sp[ain]a
h[ab]e[re] exiui, prima videlicet die mensis Aprilis, anni Christianorum millesimi quingentes
fumi quatuor, ad introitum mensis ad hanc abbatiam, qui fuit quintadecima Octobris
anno, sequentis in librum unum comportau. Cui adiunxi & secundum, qui continet epistles
primi dum taxat annis praelationis meæ in hoc monastetio, cui & istam in seru Dein
de scripsi interarum totius vite, n[on]c à tempore nativitatis meæ p[ro]sque hunc annum.
Posthac lucubrai de laudibus sancti Josephi numeri saluatoris librum unum. Item scripsi
hac estate opus magnum quod praeformati Polygraphiam libros sex, ad memoriaum pri
cipem Dominum Joachim Marchionem Brandenburgensem. Scripti & calig[ata] quædam mi
nor, opuscula, quorum assignare titulos superfluum existimat. Præterea quæ in manibus
versantur, cum perfecerit, forsan intelliges. Steganographiam vero meam, scilicet primos
duos libros in Colonia iudicis, nescio si in quānam in lucem adiutoris sum, trium institutionum
Quare nolite
adire Stega
nographia.

Trithem

Opere
Historia

556

EPISTOLÆ FAMILIARES

verisimilis mali, quod per abusum prauorum hominum contingere posset, cum nostris inuentis mali non minus vterentur ad malum quam boni ad bonum. Secunda est maximæ laboris intentio & paruae mercedis retributio. Nam vt vidisti, opus est ardua & acutissima speculationis, quæ sine labore maximo nequeat consummari. Et quæ tanti laboris retributio, nisi auri forsitan pondus modicum, quod transitorium est, & ob id à Christiano monacho potius contemnendum. Pro mercede temporali nunquam mihi suis animis laborandi, qui me vocatum in vineam Regis conspicio sempiterni. Tertia vero causa est, indoctræ plebis estimatio, qua omne quod non intelligunt malis artibus adscribuntur. Nihil adhuc scripsi, de quo merito quispiam possit admirari, nihil feci stupendū, & tamen vulgi opinionem patior, dum magum me plerique arbitrantur, assuerantes me su/citasse 10 mortuos, euocasse ab inferis dæmones, prædictissimæ futura, furesque reduxisse carminibus & ligasse latrones. Quæ omnia conficta & ementia nec feci vñquam nec cogitauit quidem. Libros fateor magorum plerosque legi, non vt imitarer, sed vt eorum superstitiones pessimas aliquando redarguendo confunderem, quod largiente Domino Iesu Christo breui me facturum confido. Quid putas de me opinabitur stulta hominum indoctorum futura temeritas, cum steganographiam in lucem produxero, quæ talia confinxit de me medacia cum nihil adhuc viderit archani. Quamuis non magnifico hæc garrulamenta imperitorum, conscientiæ testimonio contentus: dare tamen occasionem suspicionis male quantum fuerit possibile non intendo. Vale sanus & felix, veteris amicitiae robore firmus & constans. Ex Herbipoli 16. d. c. mensis Augusti. Anno Christianorum 1507.

20

XLIV.

IOANNES TRITHEM. ABBAS S. IACOBI HERBIPOLENSIS.
Iacobo Kymolano Carmelitani ordinis Theologo & mathe-
matico salutem.

LITERAS tuas Kymolane quas prima die Maii ex Gandaou scripsisti ad me, ultima die mensis Iulii per quandam mercatorem accepi, in quibus te more tuo rerum mearum ostendis percupidū, de quo tibi gratias ago immortales. Scias ergo velim, me Christo Iesu 30 miserante, sanum & in columem, & quod te multorum relatione audiuisse scribis, abbatiam resignauisse Spanhemensem, & eam in qua nunc dego pauper voluntate spontanea acceptasse. Caufas huius commutationis audiuisti ex me, cum ante biennium vna essemus in Colonia Agrippina. Bibliothecam pretiosam duorum milium voluminum, quam olim vidisti, integrum dimisi in Spanheim, quia de monasterii substantia comparata fuit. Nihil enim proprium mihi est, qui monachum iuxta regulam sanctissimi patris nostri Benedicti profiteor. Quoddam vere libellos de rebus naturæ mysticis & archanis, quorum lectio non omnibus conductit, mecum detuli Herbipolim, qui ad Spanheim nunquam pertinuerunt. Græca quoque volumina centum & Hebraica præter Bibliam illam parvulam impressam, simul cum ceteris in monasterio dimisi. Comparauit autem postea mihi in vtraq; lingua volumina de pecunia mihi donatis à Marchione Brandenburgensi, & si quibus indigerem amplius mihi cum tempore prouidebo. Prior mihi in Abbatia Spanhemensi successit, homo sane quem intus & in cœte nouisti, qui non magnificat studium scripturarum, à quo si vellem libros Græcos vili precio facile redimerem. Sed nō placet mihi Spanhemensi cœnobio suum auferre decorum, quem magno satis pretio comparaui. Sufficit mihi paupertas mea, qui paucis didici esse contentus, cum tempus iam mihi videatur adesse quo multitudo ad unitatem debeat reduci. Multa & ferme incredibilia legi, satis est, opera sequantur aliquando tempus postulat. Quid opus est multa legendu[m] percurtere, cum sufficere ad necessariam eruditionem paucula queant? Scatet hodie voluminibus mundus, totque in lucem quotidie veniunt libri, vt nemo sit, qui legere omnes possit. Ars 50 enim quam impressoram vocant tempore infantie meæ apud Moguntiam metropolim Francorum inuenta, infinita pene & veterum & nouorum volumina quotidie producit in lucem. Ioannes Amorbachius ciuis Basiliensis, vir doctus & integerrimus, anno pæterito omnes diui Augustini libros quoquot inuenire potuit in quindecim voluminibus satis emendate impressit. Simili diligentia formis excusit omnia opera sanctorum Hieronymi & Ambrosii, impressurus etiam de novo diui Papæ Gregorii opuscula, quo:um aliqua male, aliqua vero nunquam fuerint impressa. Sed de his haec tenus. Scire cupio abs te quid factum sit cum literis quas tibi Colonia tradideram

Libanio

Impressoria
quando in-
veniata.